

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521200202
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2521200202.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudkýň: JUDr. Eva Behranová a JUDr. Andrea Dudášová v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: N. W., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, O. - C., L. W., narodená X.X.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, O. - C., obe maloleté deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, so sídlom Krajinská 5053/13, Piešťany, deti rodičov: matka Ing. B. W., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXXX/XX, O. - C., otec C. W., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX/X, M. G. Z., právne zastúpený: JUDr. Katarína Galová, advokátka, so sídlom E. Belluša 10, Piešťany, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/15/2021-41 zo dňa 3.3.2021 vo výroku I., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o ponechaní maloletých detí v starostlivosti matky sa zamieta, vo zvyšku uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a v závislých výrokoch II., III. p o t v r d z u j e.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie tak, že mal. N. a mal. L. ponechal v starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. N. sumou vo výške 170 eur mesačne k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, na výživu mal. L. sumou vo výške 130 eur mesačne k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, výrokom II. poučil matku a otca, že si na Okresnom súde Piešťany môžu podať návrh na začatie konania vo veci samej s tým, že ak návrh na začatie konania vo veci samej podaný bude, účinky neodkladného opatrenia budú trvať až do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej, že ak takýto návrh podaný nebude a súd nezačne konanie vo veci samej z úradnej moci, účinky nariadeného neodkladného opatrenia zaniknú zrušením tohto uznesenia z úradnej moci, ak súd zistí, že sa zmenili pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené; inak budú jeho účinky trvať, výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Uznesenie označené v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 1, § 2 ods. 1, 2, § 366, § 367 ods. 1, 2, 3, § 52 Civilného mimosporového poriadku, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že matka návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 1.2.2021 navrhla, aby súd manželstvo manželov rozviedol a zároveň upravil pomery manželov na čas po rozvode k maloletým deťom. Zároveň navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bude otec povinný k rukám matky prispievať až do právoplatného skončenia konania o rozvod a úpravu práv a povinností k maloletým deťom vedenom sumou 250 eur na

mal. N. a sumou 150 eur na mal. L., ktoré sa až do právoplatnosti rozhodnutia súdu v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom zverujú do osobnej starostlivosti matky. Návrh odôvodnila tým, že s otcom uzavrela manželstvo dňa X.X.XXXX, z manželstva sa im narodili dve deti, dňa XX.XX.XXXX dcéra N. a dňa X.X.XXXX dcéra L.. Obidve deti sú maloleté a žijú momentálne matkou na adrese O. O. XX, O., v prenajatom byte, do ktorého sa uchýlila po tom, čo spolužitie s otcom sa stalo neúnosným, a aj preto, že neskôr jej otec zamedzil prístup do ich spoločného rodinného domu na adrese A. XX, M. G. Z.. Počas manželstva otec aj s jej pričinením aktívne podnikal, pričom jednu z dvoch oficiálne prevádzkovaných firiem založil pred vznikom manželstva - O., spol. s r.o. (2008), druhú po jeho vzniku - O., s.r.o. (2016). Pokiaľ ide o maloleté deti, otec vlastne deti ani nikdy nechcel, ako sa jej neskôr aj vyjadril a svoj záujem nie jeden raz nadradil nad záujem maloletých detí. Otec sa o maloleté deti vlastne nikdy nestaral a aj doterajšou opaterou o ne jej vždy pomáhala jej rodina (jej rodičia a bratia). S otcom nežijú spolu fakticky už od septembra 2020. Od polovice septembra 2020 si matka našla zamestnanie vo firme R. A., s.r.o. O., tu nezarobí mesačne viac ako 726 eur, tiež si našla nové bývanie v prenajatom byte približne od konca októbra 2020. Na maloleté deti je otec poslal od septembra doteraz (1/2021) asi 950 eur. Matka nikdy nebráni maloletým deťom v kontakte s otcom. Matka poberá prídavky na maloleté deti, čo je mesačne cca 50 eur. Výdavky matky mesačne sú nájomné v byte 550 eur, telefón 30 eur, internet 17 eur, plyn na dome (M. G. Z.) 92 eur, elektrina na dome (M. G. Z.) 26 eur, cestovanie do zamestnania a pre deti 100 eur, strava (vrátane stravy maloletých detí) 250 eur, tvorba úspor maloletých detí 42 eur, ošatenie maloletých detí 50 eur, školské poplatky a pomôcky 55 eur. Príjmy a výdavky otca matka nevie zdokladovať, otec vlastní 4 vozidlá. Otec na matku prenechal platenie výdavkov za celý rodinný dom, do ktorého jej ale zamedzil prístup. Vzhľadom na skutočnosť, že ju otec fakticky zaťažil splácaním výdavkov za ich spoločný dom, do ktorého jej však zároveň zamedzil prístup, obáva sa, že jej príjmové pomery sú už teraz nedostatočné a otec jej výživné doteraz platí v nedostatočnej výške (každý platí menej a menej) a preto je odôvodnená potreba, aby súd predbežne upravil povinnosť otca prispievať jej na výživu obidvoch maloletých detí, pretože výživu a starostlivosť o maloleté deti je potrebné neodkladne zabezpečiť i počas prebiehajúceho rozvodového konania. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10.2.2021 vyplynulo, že dňa 10.2.2021 bola telefonicky kontaktovaná matka za účelom zistenia pomerov v domácnosti. Matka uviedla, že spolu s maloletými deťmi žijú v 3-izbovom prenajatom byte na adrese O. O. XX v O.. Matka mesačne uhrádza nájomné spolu s energiami vo výške 550 eur. Maloleté deti majú podľa vyjadrenia matky k dispozícii spoločnú detskú izbu, kde má každé svoje samostatné lôžko. Maloletá N. je žiačkou 2. ročníka ZŠ, maloletá L. navštevuje MŠ. Podľa vyjadrenia matky obe maloleté deti sú zdravé. Matka pracuje v spoločnosti R. A., s.r.o. s čistým mesačným príjmom cca 700 eur, poberá na obe maloleté deti prídavok na deti vo výške 49,90 eur mesačne. Dňa 10.2.2021 telefonicky kontaktovali tiež otca, ktorý uviedol, že žije v 2-izbovom byte na adrese K. v O., kde žije spolu s jeho priateľkou L. L.. Byt patrí do osobného vlastníctva otcovho švagra M. C.. Otec uhrádza mesačné náklady na bývanie vo výške 180 eur. Otec ďalej uviedol, že je konateľom firmy P.-SK, s.r.o. a jeho čistý mesačný príjem je vo výške 1.000 eur. Podľa vyjadrenia otca matke prispieva na výživné na maloleté deti pravidelne v rôznych sumách od 300 do 400 eur mesačne. Otec súhlasí, aby boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, taktiež súhlasí, aby sa stretávanie s maloletými deťmi neupravovalo. S návrhom matky otec nesúhlasí iba v časti výživného, navrhuje platiť výživné na obe maloleté deti v mesačnej výške 300 eur. Kolízny opatrovník odporučil súdu prvej inštancie neodkladným opatrením zveriť obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' prispievať na výživu oboch maloletých detí sumou 300 eur mesačne. Na Okresnom súde Piešťany prebieha pod sp. zn. 9P/12/2021 konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom, konanie nebolo právoplatne skončené. Na Okresnom súde Piešťany prebieha pod sp. zn. 13P/21/2021 konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým na základe návrhu podaného otcom, konanie nebolo právoplatne skončené.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom neodkladným opatrením je dôvodná. Obsahom pripojených spisov Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/12/2021 a sp. zn. 13P/21/2021 mal súd prvej inštancie za osvedčené, že na Okresnom súde Piešťany prebieha iba konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletým deťom, pričom výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom doposiaľ súdnym rozhodnutím upravený nebol. Správou kolízneho opatrovníka mal súd prvej inštancie za osvedčené tvrdenie matky, že rodičia od septembra 2020 nežijú v spoločnej domácnosti, kedy sa matka spolu s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti odsťahovala a odkedy zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti. Preto na základe všetkých vyššie uvedených skutočností zohľadňujúc súčasne stanovisko kolízneho opatrovníka súd prvej inštancie ponechal maloleté deti v starostlivosti

matky, keď dospel k záveru, že za súčasného stavu je osvedčená potreba neodkladným opatrením v danej časti upraviť pomery medzi účastníkmi konania vzhľadom na osvedčené vyššie uvedené okolnosti, takáto úprava je aj v záujme nastolenia právnej istoty v pomeroch účastníkov, ktorá reflektuje faktický stav výkonu starostlivosti matky o maloleté deti, ktorý otec zatiaľ akceptuje a na ktorom za daných okolností v zmysle vyššie uvedeného nie je dôvod nič meniť. V danom prípade je dôvodné uložiť otcovi povinnosť platiť výživné na maloleté deti, ktorá vyplýva zo skutočnosti, že podľa osvedčeného skutkového stavu rodičia od septembra 2020 nežijú v spoločnej domácnosti. Za výživné v nevyhnutnej miere pritom nie je možné automaticky a paušálne považovať minimálne výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona. V predmetnom konaní mal súd prvej inštancie za osvedčené, že otec bol naposledy evidovaný v spoločnosti O., spol. s r.o., vymeriavací základ činil priemerne 158 eur mesačne v období od 02/2019 do 11/2020, pričom z vyjadrenia otca pred kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že jeho čistý mesačný príjem činí 1.000 eur. Príjem matky činí 700 eur mesačne v čistom. V danom prípade bolo preto s prihliadnutím na popísané okolnosti nevyhnutným a v súlade s najlepším záujmom maloletej N. za výživné v nevyhnutnej miere považovať výživné vo výške 170 eur mesačne a pre maloletú L. vo výške 130 eur mesačne, pričom takto určené výživné matke umožní uspokojiť základné, nevyhnutné životné potreby maloletých detí.

5. Súd prvej inštancie tiež poučil oboch rodičov o možnosti podať návrh vo veci samej na čas do rozvodu, v ktorom súd, ak takýto návrh podaný bude, avšak nie nevyhnutne, vykoná riadne dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade s najlepším záujmom maloletých detí.

6. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania v predmetnej veci nezistil.

7. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie označenom v záhlaví vo výroku I. (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) podal otec odvolanie z dôvod podľa ust. 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní otec uviedol, že nesúhlasí so súdom prvej inštancie, že úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom neodkladným opatrením je dôvodná. Naopak otec má za to, že v danom prípade neboli splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku formou potreby bezodkladne upraviť pomery rodičov k maloletým deťom. Z obsahu návrhu matky, z rozhodných skutočností opísaných matkou a týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je osvedčené, že stav vzťahov medzi účastníkmi konania ako rodičov nemožno kvalifikovať ako stav, ktorý by v ich úprave nezniesol odklad do rozhodnutia vo veci samej (ktorou je v danom štádiu rozhodovanie o rozvode manželstva a úprave rodičovských práv a povinností). Z tvrdení matky v návrhu, z tvrdení rodičov kolíznemu opatrovníkovi pri šetrení pomerov, je hodnoverne osvedčené, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti (žijú oddelene) od 8/2020. Aktuálne každý z rodičov žije v inej domácnosti, mimo ich spoločného rodinného domu, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania a je aktuálne neobývaný. Otec považuje návrh matky o okolnostiach zániku spoločnej domácnosti účastníkov konania, užívania/neužívania spoločného rodinného domu, údajného bránenia v užívaní tohto domu matke zo strany otca, o platbách nákladov za užívanie tohto domu, o finančných a majetkových záležitostiach rodiny, za zmätočný a prevažne nepravdivý. V danom prípade je rozhodná okolnosť, že účastníci konania ako rodičia žijú oddelene od 08/2020. Od zániku spoločnej domácnosti zostali maloleté deti v osobnej starostlivosti matky, ktorú osobnú starostlivosť otec od počiatku ako začali žiť účastníci konania oddelene (od 08/2020) akceptoval a žiadnym spôsobom matke nespochyboval. Podstatné je, že otec tak nerobí ani v čase, kedy matka podáva návrh na vydanie neodkladného opatrenia dňa 1.2.2021, čo je cca 5 mesiacov od času, ako začali účastníci konania žiť oddelene. Preto takýto stav vzťahov účastníkov konania nielenže neosvedčuje, ale ani nepreukazuje potrebu neodkladnej úpravy rodičovských práv a povinností, ktorá by nezniesla odklad do času rozhodnutia vo veci samej. Otec je opačného názoru, súd prvej inštancie mal správne podľa ustanovenia § 328 Civilného sporového poriadku návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zamietnuť (v celom rozsahu). V otázke posúdenia návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia v časti výživného otec uvádza, že nie je osvedčená potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania podľa ustanovenia § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Dôvodom je stav, ktorý tu bol v čase podania návrhu matkou, keď je osvedčené z tvrdení samotnej matky, že otec dobrovoľne platil výživné od zániku spoločnej domácnosti, toto platil každý mesiac. Otec matke zaplatil prvé 2 mesiace (8/9/2020) v hotovosti a od 10/2020 1/2021 zaplatil matkou tvrdených 950,-eur cez účet. V čase podania návrhu matkou otec zaplatil v prepočte na mesiac 118,75 eur na jedno dieťa. V danom prípade dobrovoľnosť plnenia vyživovacej povinnosti otcom od opustenia

spoločnej domácnosti, mesačná pravidelnosť plnenia, výška výživného, ktorá presahuje nevyhnutnú mieru podľa ustanovenia § 366 Civilného mimosporového poriadku, neohrozenie výživy maloletých detí, toto všetko sú okolnosti, stav, ktorý neosvedčuje (neodôvodňuje) potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania v otázke výživného. Otec namieta aj správnosť súdom určenej sumy výživného, ktorú súd prvej inštancie na obe maloleté deti určil spolu v sume 300 eur mesačne (170 eur a 130 eur). Uvedená suma je v priamom rozpore s konštatovaním súdu prvej inštancie, že neodkladným opatrením súd ukladá platenie výživného v nevyhnutnej miere. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matka neuvádza také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že mesačné výživné v sume 170 eur na maloletú N. a 130 eur na maloletú L. sa má považovať ako výživné na pokrytie nevyhnutných potrieb maloletých detí. Zásadným pre posúdenie výšky výživného je i skutočnosť, že obe maloleté sú zdravými deťmi, nemajú zvýšené náklady na výživné a na ich aktuálne náklady a potreby má zásadný vplyv platnosť protipandemických opatrení v súvislosti so snahou zabrániť šíreniu ochorenia COVID-19. Otec žiada, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zamietol.

8. Matka a kolízny opatrovník odvolanie nepodali.

9. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Vo vyjadrení uviedla, že pokiaľ ide o otázku predbežného zverenia obidvoch maloletých detí do starostlivosti matky, súd prvej inštancie rozhodol prirodzene správne, keď zveril obidve maloleté deti predbežne na čas do právoplatnosti rozvodu do osobnej starostlivosti matky, pretože jednak sú to dievčatá, kde je väčší a lepší predpoklad, že im matka ako žena bude vedieť v tomto rozvodovom období zabezpečiť lepšiu oporu a lepšie pochopiť ich potreby ako otec, jednak otcovo pracovné vyťaženie a spolužitie s milenkou v inej domácnosti by ich mohlo v mnohom (pri každodennom spolužití s nimi) vykoľajiť z ich doterajších návykov a nadobudnutých predstáv o domove a mohlo by tak mať nepriaznivý vplyv na ich normálny psychický vývin. Tu bolo potrebné bezodkladne súdom zasiahnuť a rozhodnúť o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti aj kvôli tomu, že rodičia spolu nežijú v spoločne nadobudnutom rodinnom dome a deti boli prehlásené matkou do školy na inom mieste, nakoľko to viac vyhovuje matkiným časovým možnostiam dispozíciám a možnostiam vzhľadom na jej pracovné povinnosti. aby ich mohla vozit' do a zo školy, ako i časovým možnostiam jej rodičov a súrodencov, ktorí jej občas vypomáhajú a sú pracovne situovaní v O.. Hoci otec oponuje zvereniu obidvoch maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas do rozvodu, nenavrhuje iné vhodné riešenia. Je pravdou, že otec prispieval popísanými čiastkami v jednotlivých mesiacoch danými sumami, avšak táto suma je nedostatočná aj vzhľadom na tú skutočnosť, že zabezpečovanie potrieb maloletých detí matkou samotnou popri neočakávaných výdavkoch (platenie prevádzky neobývaného domu, splátok za úver) nie je možné a je tak potrebné dofinancovanie zo strany otca. Matka bola nútená pre otcov nezájum a laxný prístup pristúpiť k takejto forme dočasnej úpravy platenia výživného. Matka navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f, h) Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a v závislých výrokoch II., III. bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre zmenu uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku I. o ponechaní maloletých detí v starostlivosti matky (§ 388 Civilného sporového poriadku) a pre potvrdenie uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku I. o povinnosti otca platiť výživné na maloleté deti, vo výroku II. o poučení rodičov a vo výroku III. o náhrade trov konania (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením ponechať maloleté deti v starostlivosti matky a uložiť otcovi

povinnosť prispievať výživným vo výške 170 eur mesačne na maloletú N. a vo výške 130 eur na maloletú L..

12. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 tohto ustanovenia pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

14. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. V zmysle § 366 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. V zmysle § 337 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

18. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. V mimosporových konaniach je umožnené súdu nariadiť neodkladné opatrenie aj v prípadoch verejného záujmu ako najširšej kategórie pokrývajúcej záujem štátu. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej, na ich nariadenie je postačujúce, ak je osvedčená potreba nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

19. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení sa neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariaďovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené.

20. Zo skutkových okolností v prejednávanej veci vyplynulo, že maloleté deti sa narodili z manželstva rodičov, pričom na súde prvej inštancie prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov, ktoré konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Matka si podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala ponechať obe maloleté deti v jej starostlivosti a otcovi uložiť povinnosť platiť výživné na maloletú N. v sume 250 eur mesačne a na maloletú L. v sume 150 eur mesačne. Rodičia žijú oddelene od augusta 2020, pričom obe maloleté deti sú od uvedenej doby v osobnej starostlivosti matky. Matka s maloletými deťmi žije v trojizbovom byte v O.. Maloletá N. navštevuje druhý ročník na základnej škole, maloletá L. navštevuje materskú školu. Otec sa s maloletými deťmi stretáva podľa dohody s matkou. Matka je zamestnaná v spoločnosti R. A. s.r.o. s čistým mesačným príjmom podľa jej vyjadrenia 700 eur. Otec žije v dvojizbovom byte v O. s priateľkou L. L.. Otec je zamestnaný v spoločnosti O., spol. s r.o. s priemerným čistým príjmom podľa jeho vyjadrenia 1.000 eur. Otec je zároveň jediným spoločníkom v spoločnostiach O., spol. s r.o. a O. s.r.o.. Otec prispel matke na výživu maloletých detí v októbri 2020

sumou 200 eur, v novembri 2020 sumou 300 eur, v decembri 2020 sumou 300 eur, v januári 2021 sumou 150 eur. Vzťahy medzi rodičmi sú napäté a konfrontačné, komunikácia medzi rodičmi je problematická.

21. V záujme dieťaťa je predovšetkým aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované všetky jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobjším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a ich spolužitie nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa upraví výkon rodičovských práv a povinností. V prejednávanej veci medzi rodičmi dochádza k dlhodobším rozporom, ktoré vyústili k odchodu matky s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti a k oddelenému spolužitiu rodičov. Otec súhlasí so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvoze, konsenzus medzi rodičmi nie je ohľadne výšky výživného otca pre maloleté deti. Kým matka tvrdí, že otec o maloleté deti nejaví záujem, otec tvrdí, že sa s maloletými deťmi stretáva každý druhý víkend v mesiaci.

22. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov. Tu odvolací súd musí prisvedčiť odvolacím námietkam otca, že spôsob rozhodnutia o ponechaní maloletých detí v starostlivosti matky vyplývajúci napadnutého uznesenia nie je možné považovať za zodpovedajúci potrebe bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je totiž nevyhnutné konštatovať, že ohľadne osobnej starostlivosti o maloleté deti je situácia v rodine zastabilizovaná, keďže osobnú starostlivosť o maloleté deti od augusta 2020 doposiaľ zabezpečuje matka, otec tento stav rešpektuje a súhlasí aj so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti matky na čas po rozvoze rodičov. Niet žiadneho dôvodu na nariadenie matkou požadovaného neodkladného opatrenia spočívajúceho vo zverení, resp. v ponechaní maloletých detí v osobnej starostlivosti matky. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci stav ohľadne osobnej starostlivosti o maloleté deti za zachovávajúci tak rodičovské práva oboch rodičov, ako i potrebnú ochranu záujmov maloletých detí, za vyhovujúci.

23. Vo vzťahu k uvedenému účelu neodkladného opatrenia a zisteným okolnostiam prípadu tak súdom prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie v časti o ponechaní maloletých detí v osobnej starostlivosti matky nespĺňa požiadavku bezodkladnosti úpravy pomerov rodičov k maloletým deťom, keďže v tomto rozsahu nariadené neodkladné opatrenie postráda charakter naliehavosti a nevyhnutnosti.

24. Iná situácia je tu však vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu o uložení povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloleté deti. Ak totiž medzi rodičmi existuje nezhoda o rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, je dôvodná požiadavka matky na nariadenie neodkladného opatrenia o uložení povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloleté deti. Bez pochybností bolo zistené, že otec si síce plní vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, avšak na maloleté deti prispieva každý mesiac inou sumou. Je neprípustné, aby otec sám rozhodoval (bez dohody s matkou) každý mesiac, v akej výške bude platiť výživné na maloleté deti, keďže celodennú osobnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka už od augusta 2020 (9 mesiacov), uspokojuje odôvodnené (opodstatnené) hmotné potreby maloletých detí, medzi ktoré odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky na jedlo, ošatenie, obuv, na vzdelanie, prípravu na budúce povolanie, na kultúrne, športové a rekreačné vyžitie, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom dieťaťa. Je v záujme maloletých detí, aby matka pri zabezpečovaní celodennej starostlivosti o maloleté deti mala k dispozícii mesačne výživné od otca pre maloleté deti vždy v rovnakej výške tak, aby matka vedela, s akou sumou peňažných prostriedkov mesačne hospodári v domácnosti a získala tak kontrolu nad finančnou situáciou rodiny, teda nebola odkázaná na rozhodnutie otca, v akej výške v tom - ktorom mesiaci si bude plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom.

25. Predovšetkým však odvolací súd zdôrazňuje, že medzi rodičmi nie je možný konsenzus ohľadne úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, ktorý by bol v záujme maloletých detí, ktoré obe maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky. Keďže vzťah medzi rodičmi je narušený, nie sú

schopní sa dohodnúť o výžive, kým nerozhodne súd prvej inštancie o rozvode manželstva rodičov a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, je tu osvedčená potreba neodkladne upraviť pomery účastníkov najmä s ohľadom na záujem maloletých detí. Z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia spolu nežijú, ktorú skutočnosť nespochybnil ani jeden z rodičov, doposiaľ nedošlo medzi nimi k žiadnej dohode (a ani nebolo rozhodnuté súdom) o úprave výške výživného otca na maloleté deti, aktuálne maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou.

26. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel teda k záveru, že v danom prípade boli naplnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia na uloženie povinnosti otcovi platiť na maloleté deti výživné v nevyhnutnej miere na uspokojovanie potrieb maloletých detí a ich doterajších výdavkov na mimoškolské a voľno časové aktivity za stavu udržania ich životnej úrovne ako v čase predošlého spolužitia rodičov. V konaní neboli komplexne preukazované možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Súd prvej inštancie i následne odvolací súd mal k dispozícii len vyjadrenia rodičov o výške ich aktuálnych príjmov. Hoci otec v odvolaní určenú výšku výživného opakovane namietal, poukazoval na nadmernú úverovú zaťaženosť rodičov, na dobrý zdravotný stav maloletých detí a neexistenciu zvýšených výdavkov na maloleté deti, sám sa nijako nevyjadroval k jeho príjmom a nijako nezrejmil jeho majetkové pomery. Žiada sa uviesť, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletých detí zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je predmetom meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh, keďže celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať maloletým deťom výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Preto bolo náležitým vychádzať zo skutočností uvedených vyššie (odsek 20.). Bez pochybností tak bolo osvedčené, že príjem otca je postačujúci, aby si plnil vyživovaciu povinnosť v nevyhnutnom rozsahu na udržanie kvality života maloletých detí po materiálnej stránke. V záujme maloletých detí nie je, aby si každý s rodičov predstavoval zabezpečovanie ich výživy inak a aby si plnili výživu detí podľa svojich predstáv. Pokiaľ sú maloleté deti v osobnej starostlivosti matky, je otec povinný prispievať na ich výživu výživným. Za tejto situácie potom bolo dôvodným za výživné v nevyhnutnej miere považovať výživné vo výške 170 eur mesačne pre maloletú N. a vo výške 130 eur mesačne pre maloletú L.. Takto predbežne určené výživné spolu s prídavkami na deti a primeraným výživným zo strany matky, ktorá má pravidelný mesačný príjem, iste umožní uspokojiť všetky základné potreby maloletých detí bez výrazného zníženia ich životnej úrovne.

27. Odvolací súd apeluje na obidvoch rodičov, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli záujem ich maloletých detí, aby vzájomnou komunikáciou a súčinnosťou prispeli k riešeniu situácie v rodine a svojim maloletým deťom vytvorili pokojné, harmonické a láskyplné prostredie pre ich zdravý psychický a fyzický vývin.

28. Odvolací súd riadiac sa uvádzaným, preto uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti o ponechaní maloletých detí v starostlivosti matky podľa ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol a vo zvyšnej časti o povinnosti otca platiť výživné na maloleté deti, vo výroku II. o poučení rodičov a vo výroku III. o náhrade trov konania (odvolaním osobitne nenapadnutých a v prípade ktorých ani odvolací súd nezistil žiadne zjavné dôvody ich nesprávnosti) podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu ich vecnej správnosti potvrdil.

29. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).